

Рейтинговий звіт VNSA 007-012 про визначення кредитного рейтингу

Об'єкт рейтингування:	м. Вінниця
Тип рейтингу:	довгостроковий кредитний рейтинг за Національною рейтинговою шкалою
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	26.07.2016 р.
Рівень кредитного рейтингу:	uaA-
Прогноз:	стабільний
Рівень інвестиційної привабливості	uaINV4+
Рейтингова дія:	визначення
Дата визначення:	26.07.2016 р.

Наданий в результаті рейтингового аналізу кредитний рейтинг визначено за Національною рейтинговою шкалою, на що вказують літери **ua** у позначці кредитного рейтингу. Національна рейтингова шкала дозволяє виміряти розподіл кредитного ризику в економіці України без урахування суверенного ризику та призначена для використання емітентами цінних паперів, позичальниками, фінансовими установами, посередниками та інвесторами на фінансовому ринку України.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня кредитного рейтингу

Кредитний рейтинг ґрунтується на результатах аналізу економічних та фінансових показників за 2013-2015 роки, даних щодо демографічної ситуації, стану ринку праці, інформації відносно боргових зобов'язань міста, наявної в розпорядженні комунальної власності та перспективних планів на майбутнє.

Кредитний рейтинг ґрунтується на інформації, що надана Вінницькою міською радою, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною. Рівень кредитного рейтингу залежить від якості, однорідності та повноти інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства.

Історія кредитного рейтингу

Дата	26.07.2016
Рівень рейтингу	uaA-
Прогноз	стабільний
Рейтингова дія	підтвердження

Позичальник або окремий борговий інструмент з рейтингом **uaA** характеризується високою кредитоспроможністю порівняно з іншими українськими позичальниками або борговими інструментами. Рівень кредитоспроможності чутливий до впливу несприятливих комерційних, фінансових та економічних умов.

Знак «-» позначає проміжну категорію (рівень) рейтингу відносно основних категорій (рівнів).

Стабільний прогноз вказує на відсутність на поточний момент передумов для зміни рейтингу протягом року.

Висновок рейтингового агентства щодо рівня інвестиційної привабливості

Рейтинг інвестиційної привабливості м. Вінниці ґрунтується на результатах аналізу інвестиційного потенціалу міста та інвестиційного ризику, який пов'язаний з інвестиційною діяльністю на території міста без урахування внутрішніх ризиків, спільних для усіх об'єктів рейтингування на території України.

Рейтинг ґрунтується на інформації, що надана самим об'єктом рейтингової оцінки, а також на іншій інформації, що є у розпорядженні рейтингового агентства та вважається надійною.

Історія рейтингу

Дата	26.07.2016 р.
Рівень рейтингу	uaINV4+
Рейтингова дія	визначення

Об'єкт рейтингування з рівнем рейтингу uaINV4 характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування. Знак «+» позначає проміжну категорію (рівень) інвестиційної привабливості відносно основних категорій (рівнів).

Довідково: За національною шкалою рівнів інвестиційної привабливості

uaINV5	Об'єкт рейтингування характеризується найвищим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV4	Об'єкт рейтингування характеризується високим рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV3	Об'єкт рейтингування характеризується привабливістю для здійснення інвестицій на рівні вище середнього порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV2	Об'єкт рейтингування характеризується середнім рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.
uaINV1	Об'єкт рейтингування характеризується низьким рівнем привабливості для здійснення інвестицій порівняно з іншими об'єктами рейтингування.

Рівень кредитного рейтингу м. Вінниці підтримується:

- високими темпами зростання доходної частини бюджету (125,4% у 2015 році) та покращенням показників ліквідності, в тому числі в результаті позитивного впливу бюджетної реформи;
- диверсифікацією господарського комплексу міста за видами економічної діяльності та низьким рівнем концентрації надходжень до бюджету за основними платниками податків та інших обов'язкових платежів;
- високим рівнем прозорості діяльності міської влади та здійсненням заходів щодо покращення надання послуг суб'єктам підприємництва та мешканцям міста;
- ефективною політикою міської влади стосовно управління місцевим боргом з метою оптимізації його обсягу й структури та зменшення боргового навантаження бюджету міста.

Рівень кредитного рейтингу м. Вінниці обмежується:

- високою потребою в залученні додаткового фінансування, в тому числі на відновлення об'єктів міської інфраструктури та житлово-комунального господарства;
- впливом негативних чинників на фінансовий ринок і невисокою та нестабільною діловою активністю в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання і платоспроможність економічних суб'єктів.

Резюме

Загальна інформація про місто

Вінниця – місто обласного значення, адміністративний центр Вінницької області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр на території Центральної України. В 2015 р. відповідно до Постанови Верховної Ради України від 13.05.2015 р. №401-VIII межі міста було переглянуто та збільшено загальну площу земель Вінниці на 4 448,97 га до 11 316,97 га.

Адміністративно-територіальний устрій та управління в місті

Місто Вінниця є самоврядною територіальною одиницею, в межах якої територіальна громада здійснює місцеве самоврядування, має свою комунальну власність, бюджет міста та органи місцевого самоврядування. За рішенням Вінницької міської ради, починаючи з 2012 року місто не має районного поділу. Систему органів місцевого самоврядування у місті Вінниці складають: Вінницька міська рада, Вінницький міський голова, виконавчий комітет міської ради, департаменти, відділи та інші утворені міською радою виконавчі органи, органи самоорганізації населення.

Міський голова є головною посадовою особою територіальної громади. Він обирається відповідною територіальною громадою на основі загального, рівного, прямого виборчого права шляхом таємного голосування строком на п'ять років. За результатами виборів, що відбулися у жовтні 2015 року, міським головою було обрано Моргунова Сергія Анатолійовича, який отримав у другому турі голосування 63,92% голосів виборців. Термін повноважень депутатського корпусу, який налічує 54 депутатських місця, становить 5 років. За результатами виборів до Вінницької міської ради, що відбулися в 2015 році за новою пропорційною системою з відкритими списками, представництво політичних сил у Вінницькій міській раді є наступним: Вінницька міська організація політичної партії «Вінницька Європейська Стратегія» – 20 депутатів; Вінницька міська організація партії «Блок Петра Порошенка «Солідарність» – 10 депутатів; Вінницька організація політичної партії «Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина» – 9 депутатів; Вінницька міська організація Всеукраїнського об'єднання «Свобода» – 6 депутатів; Вінницька міська організація політичної партії «Об'єднання «Самопоміч» – 5 депутатів; територіальна організація політичної партії «Опозиційний Блок» – 4 депутати.

Основні показники

Основні показники соціально-економічного розвитку та фінансового стану м. Вінниця

Назва показника	2013	2014	2015	%
Чисельність наявного населення, тис. осіб (станом на кінець звітного періоду), тис. осіб	372,1	372,5	373,3	100,2
Середньооблікова чисельність штатних працівників, тис. осіб	101,8	101,1	95,2	94,1
Середньомісячна заробітна плата, грн.	2 894,0	3 071,0	3 723,0	121,2
Заборгованість з виплати заробітної плати, млн. грн. (станом на кінець звітного періоду)	1,0	1,3	1,0	73,0
Обсяг реалізації продукції у відпускних цінах, млн. грн.	7 298,8	8 652,7	14 243,3	164,6
Прямі іноземні інвестиції, млн. доларів США (станом на кінець звітного періоду)	143,7	95,7	84,1	87,9
Зовнішньоторговельний товарооборот, млн. доларів США	695,3	720,2	769,3	106,8
Введено в експлуатацію житла, тис. кв. м	93,4	145,0	152,2	105,0
Обсяг роздрібного товарообігу, млн. грн.	4 766,5	5 136,9	5 976,8	116,4
Доходи бюджету, млн. грн.	1 354,8	1 793,1	2 249,1	125,4
Видатки бюджету, млн. грн.	1 345,6	1 801,0	2 156,2	119,7
Прямий борг (без урахування позик, залучених з єдиного казначейського рахунку), тис. грн.	15,4	0,0	0,0	-

Соціальна сфера та економіка міста

За чисельністю населення (373,3 тис. осіб станом на 01.01.2016 р.) Вінниця належить до середніх міст України. Чисельність наявного населення міста щорічно зростає. При цьому в 2015 році збільшення кількості мешканців відбувалось не тільки за рахунок природного, але й механічного приросту. Зважаючи на структуру економіки Вінниці, ринок праці міста достатньо диверсифікований як за видами економічної діяльності, так і за основними роботодавцями. Протягом останніх трьох років під впливом рецесивних тенденцій в економіці України та збереження низького рівня ділової активності ситуація на ринку праці міста залишалася складною: середньооблікова чисельність штатних працівників зберігала тенденцію до скорочення, кількість вивільнених працівників зростала, попит на робочі місця був високим. Незважаючи на негативні тенденції, рівень зайнятості населення в місті залишався високим, а темпи зростання рівня оплати праці в 2015 році перевищили динаміку відповідного показника по Україні в цілому. Слід зауважити, що трудові ресурси міста є достатньо мобільними, значна чисельність мешканців міста зайнята у малому бізнесі (понад 60 тис. осіб станом на 01.01.2016 р.).

Протягом минулого року рівень оплати праці збільшився на 21,2% до 3 723 грн., що значною мірою було забезпечено інфляційною складовою. Співвідношення обсягу боргу до середньомісячного фонду оплати праці протягом 2015 року скоротилось до 0,3%, що відповідає низькому рівню заборгованості. Загалом протягом 2013-2015 років обсяг невиплаченої заробітної плати працівникам економічно-активних підприємств був суттєво нижчим, ніж у більшості інших міст країни із співставною структурою господарського комплексу та чисельністю населення.

Високі темпи зростання рівня номінальної заробітної плати позитивно вплинули на динаміку надходжень податку на доходи фізичних осіб, обсяг якого у співставних умовах збільшився у 2015 році на 22,1% до відповідного показника минулого року. Рівень виконання річного плану, затвердженого з урахуванням змін, також є високим – 115,4%. Фактичний приріст обсягу надходжень податку на доходи фізичних

осіб становив 46,5% та був забезпечений, у тому числі, збільшенням відрахувань до бюджету міста з 50% до 60% відповідно до реформи бюджетного законодавства, що набули чинності з 01.01.2015 р.

Економічний потенціал Вінниці характеризується багатогалузевою промисловістю, розвинутою комунальною та транспортною інфраструктурою. Місто має широкую мережу ринкової інфраструктури, фінансових установ, закладів освіти, охорони здоров'я та культури. Рівень диверсифікації міської економіки за видами економічної діяльності достатній, залежність господарського комплексу та бюджету міста від діяльності окремих провідних підприємств чи груп компаній, або підприємств однієї галузі не висока. Це забезпечує помірну чутливість господарського комплексу та бюджету міста до економічних ризиків.

Найбільшу питому вагу за обсягами сплати обов'язкових платежів до загального фонду бюджету міста у 2013-2015 рр. мали: підприємства промисловості (в тому числі комунальної сфери), заклади освіти, установи державного управління та оборони. Надходження кожного з основних платників не перевищували 2,5% доходної частини загального фонду бюджету міста.

Протягом останніх 3-х років на економіку міста та його фінансовий стан негативно впливали складна ситуація в економіці країни та зростання інфляційного тиску на економіку, що призвело до зниження реальних доходів підприємств і громадян. Серед основних факторів, що зумовлювали негативні економічні тенденції були: загальнодержавна внутрішньополітична криза та військовий конфлікт в східному регіоні України, анексія Криму Російською Федерацією, розрив міжрегіональних зв'язків та погіршення відносин із окремими основними торговими партнерами, звуження зовнішнього та внутрішнього попиту на продукцію вітчизняних виробників, скорочення державного фінансування, погіршення фінансових результатів підприємств, складна ситуація на фінансовому ринку та девальвація гривні відносно основних світових валют.

Рівень соціально-економічного розвитку міста високий, проте, враховуючи збереження негативних чинників, що впливають на фінансовий ринок країни, а також невисоку та нестабільну ділову активність в окремих секторах економіки, що негативно впливає на потенціал зростання і платоспроможність економічних суб'єктів, темпи зростання окремих показників, що характеризують стан місцевої економіки, залишалися повільними.

Промисловість займає важливе місце у місцевій економіці як з точки зору формування та розвитку ринку праці, так і наповнення бюджетів усіх рівнів шляхом сплати податкових платежів. Провідними галузями промислового комплексу міста в 2015 році залишалися: харчова промисловість, виготовлення виробів з деревини та виробництво паперу, хімічна промисловість, виробництво іншої неметалевої продукції та постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря. У 2015 році зберігалися негативні фактори, які впливали на діяльність промислового комплексу протягом останніх 2-х років, проте їх вплив на результати діяльності основних підприємств промислового комплексу міста Вінниці був помірним.

За підсумками 2015 року промисловими підприємствами міста було реалізовано продукції на суму 14,2 млрд. грн., що на 64,6% більше за показник попереднього року

в фактичних цінах та в розрахунку на одного мешканця на 9,1% більше, ніж загалом по країні. Зростання обсягів реалізації промислової продукції було зумовлено як зростанням обсягів виробництва на окремих провідних підприємствах (в першу чергу харчової промисловості), так і суттєвим ростом цін на продукцію підприємств-експортерів внаслідок девальвації гривні відносно основних світових валют, а також зростанням собівартості продукції для внутрішнього ринку внаслідок збільшення вартості імпортової сировини, енергоносіїв та посилення інфляційних процесів у країні.

На відміну від більшості інших вітчизняних міст протягом 2013-2015 років зовнішньоторговельний товарооборот у м. Вінниця постійно зростав, що було зумовлено виключно зростанням експорту (в першу чергу за рахунок підприємств харчової промисловості). За результатами минулого року обсяг зовнішньоторговельного товарообороту підприємств Вінниці склав 769,3 млн. доларів США, що в розрахунку на 1 мешканця на 18,3% менше середнього показника по країні та на 6,8% більше за відповідний показник 2014 року. Сальдо зовнішньої торгівлі товарами залишається позитивним.

Залежність міста від іноземного капіталу є низькою – з початку процесу інвестування в економіку міста було залучено 84,1 млн. доларів США прямих іноземних інвестицій, що в розрахунку на одного мешканця в 4,5 рази менше за середній показник по країні. В зв'язку з девальвацією національної валюти та зменшенням вартості акціонерного капіталу в перерахунку на іноземну валюту відбулося подальше скорочення обсягу прямих іноземних інвестицій, залучених в економіку міста.

Інвестиційна активність на території міста Вінниці значною мірою визначається підприємствами промислового комплексу. Загальна сума капіталовкладень, освоєних протягом 2015 року на об'єктах міста за рахунок усіх джерел фінансування становила 2 989,2 млн. грн., що в розрахунку на 1 мешканця на 36,3% більше за середній показник по країні. Протягом 2015 року в місті реалізовувались інвестиційні проекти провідними підприємствами промислового комплексу, а також було продовжено реалізацію проектів за участю міської влади.

Вінниця залишається одним із лідерів серед вітчизняних міст з точки зору розвитку будівельної галузі та житлового будівництва. На відміну від загальнодержавних показників динаміка показників будівництва в місті протягом минулого року була позитивною. В 2015 році відбулося зростання як обсягів будівельних робіт (в тому числі за рахунок інфляційної складової), так обсягів введеного в експлуатацію житла. В місті було прийнято в експлуатацію 152,2 тис. кв. м загальної площі житла, що у розрахунку на 1 000 осіб наявного населення в 1,6 разів більше за середній показник по країні. Серед об'єктів нежитлового будівництва, що вводились до експлуатації в 2015 році, були об'єкти соціальної сфери, торгові площі та площі підприємств громадського харчування, міські комунальні мережі та інші об'єкти міської інфраструктури.

Інвестиційна привабливість

Рейтингове агентство визначає рівень інвестиційної привабливості шляхом аналізу складових, що відображають умови, в яких відбувається діяльність інвесторів, а саме: інвестиційного потенціалу та інвестиційного ризику. Місто Вінниця –

адміністративний центр Вінницької області, важливий економічний, транспортний, фінансовий та культурний центр на території Центральної України. Високий рівень інвестиційної привабливості міста Вінниці підтримується зручним економіко-географічним положенням, наявністю необхідної інфраструктури для розвитку бізнесу, сприятливим бізнес-середовищем, низьким рівнем політичного ризику та задовільним станом місцевих фінансів. Рівень розвитку соціальної інфраструктури в місті достатній: на території міста діє широка мережа установ сфери освіти, охорони здоров'я, підприємств роздрібної торгівлі та сфери побуту. Ринок праці міста забезпечений висококваліфікованими трудовими ресурсами. Місто характеризується багатогалузевою спеціалізацією господарського комплексу, відповідно чутливість до коливань у економічній ситуації в країні є помірною.

Незважаючи на несприятливі економічні умови, протягом 2015 року місто зберігало свої конкурентні переваги з точки зору здійснення інвестиційної діяльності та розвитку різних видів економічної діяльності. Мало місце певне відновлення рівня ділової активності, що визначалося динамічним розвитком підприємництва, покращенням показників діяльності будівельної галузі, подальшим розширенням торгівельної мережі міста, стабільним попитом на ринку нерухомості (на земельні ділянки), високим рівнем зайнятості та вищими за загальнодержавні темпами зростання доходів населення. При цьому рівень інвестиційної привабливості протягом поточного року буде суттєво залежати від збереження стабільної політичної ситуації, а також відновлення темпів економічного зростання у регіоні та країні в цілому.

Комунальна власність та комунальне господарство

Житлово-комунальному господарству м. Вінниці, як і для переважної більшості міст України, притаманний високий рівень зношеності основних засобів (зокрема, житлового фонду), об'єктів інженерної та транспортної інфраструктури міста. Міська влада щороку виділяє кошти на фінансування заходів у сфері житлово-комунального господарства та приділяє особливу увагу інвестиційним програмам, в тому числі з міжнародними фінансовими організаціями.

Протягом аналізованого періоду відбувався поетапний перегляд тарифів на комунальні послуги (електроенергію, газ для населення, послуги з централізованого опалення та постачання гарячої води) відповідно до постанов Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Рівень проплати населення за житлово-комунальні послуги перевищував середні показники багатьох міст країни. Загальний обсяг заборгованості населення за житлово-комунальні послуги (без урахування послуг із постачання електричної енергії та газопостачання) у розрахунку на 1 мешканця становив 157,2 грн., що, враховуючи динаміку зростання вартості енергоносіїв в 2015 році, відповідало низькому рівню боргу.

Вінницька міська рада від імені та в інтересах територіальної громади відповідно до чинного законодавства наділена повноваженнями щодо володіння, користування та розпорядження об'єктами права комунальної власності. У власності територіальної громади м. Вінниці перебуває значна кількість об'єктів, у тому числі таких, що становлять комерційний інтерес. Загалом, за результатами 2015 року питома вага

надходжень від операцій з майном та землею комунальної власності (продаж та оренда) у структурі доходної частини бюджету міста без урахування трансфертів становила 13,3%, що на 2,9 в. п. більше у порівнянні з аналогічним показником 2014 року.

Бюджет міста

Бюджет м. Вінниці – бюджет місцевого самоврядування. Вінниця є містом обласного значення, зведений бюджет міста включає бюджет одного рівня – міський. Організація бюджетного процесу в місті здійснюється відповідно до Конституції України, Бюджетного кодексу України, Закону України про Державний бюджет України на відповідний рік та інших законодавчих актів. У місті Вінниці забезпечується висока ефективність фінансової політики, дотримуються норми чинного законодавства у цій сфері, забезпечується оперативність прийняття та реалізації управлінських рішень.

Доходи бюджету м. Вінниці формуються за рахунок податкових надходжень, неподаткових надходжень, доходів від операцій з капіталом, цільових фондів та трансфертів. Протягом 2011-2012 рр. темпи зростання доходів бюджету міста (без урахування трансфертів) були високими та в цілому відповідали динаміці відповідного показника в середньому по місцевих бюджетах у відповідному періоді. Починаючи з 2013 року ситуація по місцевих бюджетах в цілому погіршилась внаслідок слабкої динаміки соціально-економічного розвитку під впливом політичної та економічної кризи, а також військового конфлікту в окремих регіонах країни. Динаміка доходної частини бюджету міста Вінниці в 2013 році також погіршилась. У 2014 році внаслідок зарахування до спеціального фонду бюджету (у вигляді власних надходжень бюджетних установ) кредитних коштів, залучених головними розпорядниками під державні гарантії для здійснення капітальних видатків, приріст доходної частини бюджету без урахування трансфертів був суттєвим та перевищив загальнодержавний показник. При цьому протягом 2015 року, завдяки позитивним наслідкам бюджетної реформи, рівень бюджетної забезпеченості продовжив зростати: співвідношення обсягу доходів бюджету міста в розрахунку на одного мешканця до середнього показника по місцевих бюджетах в цілому (без урахування трансфертів) за результатами виконання бюджету у 2015 році становило 96,8% (90,1% у 2014 році).

Для бюджету міста Вінниці характерним є низький рівень галузевої концентрації джерел наповнення доходної частини загального фонду як за основними галузями, так і основними платниками податків. Суттєва залежність бюджету від окремих основних платників податків відсутня. Рівень самостійності бюджету високий, залежність від базової дотації відсутня. Зважаючи на те, що в попередніх бюджетних періодах по місту Вінниці обсяг надходжень податку на доходи фізичних осіб у розрахунку на 1 мешканця перевищував середній показник по країні, з бюджету міста в 2015 році перераховувалась реверсна дотація (вилучення) в сумі 24,2 млн. грн.

На відміну від попередніх бюджетних періодів, коли на структуру доходної та видаткової частин бюджету значною мірою впливали норми Закону України «Про порядок проведення реформування системи охорони здоров'я у Вінницькій, Дніпропетровській, Донецькій областях та місті Києві», формування бюджету міста Вінниці, починаючи з 01.01.2015 р., здійснюється на загальних підставах та з

урахуванням реформи місцевих бюджетів. А саме, починаючи з 01.01.2015 р. відрахування до бюджету міста податку на доходи фізичних осіб зросли з 50% до 60% відповідно до реформи бюджетного законодавства, що набули чинності з 01.01.2015 р.

Бюджет м. Вінниці за результатами виконання в 2015 році мав позитивне сальдо операційного балансу за загальним фондом в обсязі 362,9 млн. грн., що суттєво перевищило аналогічний показник 2014 року та було пов'язано з високими темпами зростання податкових надходжень (у тому числі внаслідок передачі до загального фонду єдиного та екологічного податків), а також зі збільшенням обсягу трансфертів (за рахунок надходжень коштів субвенцій на освіту та охорону здоров'я). За спеціальним фондом обсяг операційних доходів перевищив обсяг операційних видатків на 9,4 млн. грн. Бюджет міста за підсумками 2015 року виконано з профіцитом обсягом 92,9 млн. грн., у тому числі профіцит загального фонду склав 358,6 млн. грн., спеціальний фонд виконано з дефіцитом обсягом 265,8 млн. грн. Виконання бюджету з профіцитом призвело до суттєвого зростання залишків на рахунках загального фонду. Джерелом покриття дефіциту спеціального фонду були залишки на рахунках бюджету, а також кошти, що передаються із загального фонду до бюджету розвитку.

Ліквідність бюджету міста за результатами 2013-2014 рр., перебувала на низькому рівні за загальним фондом та на високому рівні за спеціальним фондом. Протягом 2015 року показники ліквідності за загальним фондом бюджету міста зросли до помірного рівня. Зважаючи на достатні показники ліквідності, до бюджету міста протягом 2015 року не залучалися короткотермінові позички з єдиного казначейського рахунку на покриття тимчасових касових розривів за загальним фондом. У попередніх бюджетних періодах залежність від залучення короткострокових позичок була поміною.

Протягом 2015 року до доходної частини бюджету міста надійшло 2 249,1 млн. грн., що на 25,4% більше, ніж обсяг відповідних надходжень у 2014 році. Зважаючи на позитивний вплив бюджетної реформи, обсяги надходжень за переважною більшістю джерел наповнення бюджету міста зростали в співставних умовах, а рівень виконання річного плану за доходами загального та спеціального фондів за результатами 2015 року був високим та за більшістю джерел перевищував аналогічні показники за результатами 2014 та 2013 років. Уточнений річний план за доходами в цілому було виконано на 106,1%, у тому числі відповідні планові показники доходної частини загального фонду бюджету міста виконані на 104%, спеціального фонду – на 153,3%.

Обсяг видаткової частини бюджету міста Вінниці за результатами 2015 року збільшився на 19,7%, проти попереднього бюджетного періоду. Затверджений на 2015 рік план за видатками бюджету було виконано на 99,6%. Основним напрямом видатків бюджету залишалось фінансування установ бюджетної сфери (освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та соціального забезпечення, культури і мистецтва, фізичної культури і спорту), а також житлово-комунальне господарство, будівництво, транспорт та інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю. Відповідно до бюджетної реформи 2014 року було змінено джерела фінансування найбільших галузей бюджетної сфери (освіти та охорони здоров'я), які, починаючи з 2015 року фінансуються як за рахунок доходів бюджету міста, так і відповідних субвенцій з державного бюджету.

Зміни у структурі видаткової частини бюджету за економічною класифікацією характеризувалися скороченням у 2015 році, порівняно із попереднім бюджетним періодом, питомої ваги капітальних видатків с 19% до 15,9%. Така динаміка була зумовлена високою порівняльною базою 2014 року: значний обсяг капітальних видатків у цей період був забезпечений реалізацією інвестиційних проектів за рахунок кредитних коштів, залучених головними розпорядниками бюджетних коштів під гарантію Уряду. При цьому обсяги капітальних видатків та їх питома вага у структурі видаткової частини і в 2015 році залишалися значними та перевищували відповідні показники за іншими бюджетами міст, співставних за чисельністю населення та адміністративно-територіальним значенням.

Бюджет міста Вінниці на 2016 рік було затверджено 25.12.2015 р. Зважаючи на те, що міський бюджет було затверджено раніше, ніж прийнято у другому читанні Закон України «Про Державний бюджет на 2016 рік», у січні 2016 року бюджет міста Вінниці було відкориговано з урахуванням показників державного бюджету та змін до Бюджетного кодексу України у частині цільового спрямування екологічного податку. Доходну частину міського бюджету міста Вінниці було затверджено на 2016 рік зі змінами в обсязі 2 586,3 млн. грн., що на 15% більше за фактичне виконання у 2015 році, обсяг видатків становитиме 2 585,1 млн. грн. (темп зростання – 119,9%).

Бюджетом міста передбачено суттєве зростання обсягу податкових надходжень до показників минулого періоду (на 31,1%), передусім за рахунок збільшення надходжень податку на доходи фізичних осіб (на 36,5%) та плати за землю (на 39,4%). У 2016 році місто зберігатиме статус міста-донора та перераховуватиме у поточному році реверсну дотацію до державного бюджету в обсязі 40,5 млн. грн. (на 67,6% більше ніж у 2015 році). Зважаючи на високі темпи запланованого зростання за основними джерелами надходжень до бюджету міста рівень виконання планових бюджетних показників протягом 2016 року залежатиме від динаміки соціально-економічного розвитку міста та покращення політичної та макроекономічної ситуації по країні в цілому.

Боргові зобов'язання міста

Боргова політика Вінницької міської влади визначається потребою у залученні додаткового фінансування для реалізації проектів з відновлення міської інфраструктури та придбання основних засобів підприємствами, що відносяться до сфери комунального транспорту. Вінницька міська рада проводить зважену та ефективну боргову політику. Протягом 2015 року, як і в попередніх періодах, місто зберігало помірний рівень консолідованого боргу. Зобов'язання за запозиченнями, залученими до бюджету розвитку міста, на сьогодні відсутні. У попередніх періодах зобов'язання за запозиченнями, залученими міською радою, виконувалися відповідно до укладених угод у повному обсязі. Станом на 01.01.2016 р. прямі боргові зобов'язання міста склалися із заборгованості за середньостроковими позичками, залученими з єдиного казначейського рахунку у попередніх бюджетних періодах (40 378,8 тис. грн.). Пряме боргове навантаження бюджету станом на 01.01.2016 р. було низьким. За інформацією Вінницької міської ради у 2016 році здійснення запозичень до бюджету міста не планується.

Висновок

За результатами аналізу кредитний рейтинг м. Вінниці визначено на рівні uaA-, прогноз «стабільний». Рівень інвестиційної привабливості м. Вінниці визначено на рівні uaINV4+.

Голова рейтингового комітету

О. В. Шубіна

Начальник відділу рейтингів небанківських установ

О. К. Самойлова

Додатки

Бюджетні показники м. Вінниці у форматі бюджетного балансу, тис. грн.

Показник	2013	2014	2015
Податкові надходження	508 388,0	554 538,6	846 105,1
Платежі, штрафи та інші операційні надходження	63 274,8	208 184,2	102 413,0
Отримані трансферти на здійснення поточних видатків	747 686,9	988 211,5	1 231 285,4
Операційні надходження всього	1 319 349,7	1 750 934,3	2 179 803,5
Поточні видатки на заробітну плату, використання товарів та послуг та інші поточні видатки	776 608,9	766 601,3	927 645,0
Поточні трансферти та соціальне забезпечення	456 544,9	686 384,5	879 865,8
Операційні видатки всього	1 233 153,8	1 452 985,8	1 807 510,8
Операційний баланс	86 195,9	297 948,5	372 292,7
Фінансовий дохід	1 157,2	66,6	1 910,3
Виплата доходу за зобов'язаннями, обслуговування боргу	3 790,9	6 575,4	6 409,2
Фінансовий баланс	-2 633,7	-6 508,9	-4 499,0
Поточний баланс	83 562,2	291 439,6	367 793,7
Капітальні надходження	15 319,6	27 420,8	67 403,2
Субсидії та трансферти на здійснення капітальних видатків	18 946,5	14 631,6	0,0
Капітальні надходження всього	34 266,1	42 052,4	67 403,2
Придбання основного капіталу	86 049,7	267 836,4	211 694,9
Капітальні трансферти без трансфертів до бюджету розвитку	22 637,5	73 556,8	130 632,7
Капітальні видатки всього	108 687,1	341 393,2	342 327,6
Капітальний баланс	-74 421,0	-299 340,8	-274 924,3
Баланс після капітальних видатків	9 141,2	-7 901,2	92 869,4
Надання пільгових кредитів громадянам на будівництво житла (з урахуванням повернення)	-52,3	71,8	18,5
Профіцит/дефіцит	9 193,4	-7 972,9	92 850,8
Фінансування	-9 193,4	7 972,9	-92 850,8
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Вінницької міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні джерела фінансування бюджету м. Вінниці, тис. грн.

Показник	2013	2014	2015
Профіцит/дефіцит	9 193,4	-7 972,9	92 850,8
Фінансування	-9 193,4	7 972,9	-92 850,8
Зміни залишків	-44 250,3	36 063,2	-92 882,8
залишок на початок року	56 451,6	100 701,9	64 638,7
залишок на кінець року	100 701,9	64 638,7	157 521,6
Фінансування за рахунок казначейського рахунку	45 372,1	-12 253,9	0,0
Залучення	507 094,0	456 339,1	0,0
Погашення	-461 721,9	-468 593,0	0,0
Зміни обсягів депозитів та цінних паперів, що використовуються для управління ліквідністю	0,0	0,0	0,0
Повернення коштів з депозитів або пред'явлення цінних паперів	10 132,4	0,0	90 224,0
Розміщення коштів на депозитах або придбання цінних паперів	-10 132,4	0,0	-90 224,0
Фінансування за борговими операціями	-10 275,0	-15 375,0	0,0
Запозичення	0,0	0,0	0,0
Погашення	-10 275,0	-15 375,0	0,0
Інші розрахунки	-40,2	-461,3	32,0
кошти, що передаються до бюджету розвитку	0,0	0,0	0,0
БАЛАНС	0,0	0,0	0,0

Джерело: Дані Вінницької міської ради, розрахунки агентства «Кредит-Рейтинг»

Основні показники виконання доходної частини бюджету м. Вінниці, тис. грн.

Показник	2013 (виконано)	2014 (виконано)	2015 (план)	2015 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Податкові надходження	508 388,0	554 538,6	763 551,5	846 105,1	110,8	152,6
<i>питома вага податкових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	37,5	30,9	36,0	37,6	-	-
Податок з доходів фізичних осіб	314 729,6	33 6 926,3	427 822,7	493 573,1	115,4	146,5
Податок на прибуток підприємств	5 670,3	407,9	516,7	589,4	114,1	144,5
Податки на власність	7 381,8	5 053,8	0,0	0,0	-	0,0
Акцизний податок	X	X	90 459,3	93 305,2	103,1	-
Податок на нерухоме майно (за виключенням податку та орендної плати за землю, транспортного податку)	65,5	209,5	6 492,6	6 891,6	106,1	3 290,3
Податок та орендна плата за землю з юридичних та фізичних осіб (до 01.01.2015 р. - плата за землю)	79 341,3	87 894,6	95 839,3	101 472,0	105,9	115,4
Транспортний податок з юридичних та фізичних осіб	0,0	0,0	4 954,3	5 081,5	102,6	-
Єдиний податок	92 477,3	114 880,1	136 645,9	144 860,0	106,0	126,1
Місцеві податки та збори, без урахування єдиного податку та податків на нерухомість	7 536,9	7 768,5	139,7	-351,8	-251,8	-4,5
Інші податки та збори	1 185,4	1 397,9	681,0	684,2	100,5	48,9
Неподаткові надходження	57 472,2	201 054,1	71 430,1	94 595,6	132,4	47,0
<i>питома вага неподаткових надходжень в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	4,2	11,2	3,4	4,2	-	-
Власні надходження бюджетних установ та організацій	47 288,1	192 444,0	34 900,6	56 938,1	163,1	29,6
Відсотки банків за користування тимчасово вільними бюджетними коштами	1 122,0	0,0	1 829,7	1 829,7	100,0	-
Надходження коштів від відшкодування втрат сільськогосподарського і лісогосподарського виробництва	0,0	1,2	0,0	0,0	-	-
Плата за оренду майнових комплексів та іншого майна, що є у комунальній власності	3 072,7	2 473,4	4 733,2	4 733,2	100,0	191,4
Державне мито	618,3	527,9	8 547,2	8 671,4	101,5	1 642,8
Плата за надання адміністративних послуг	97,8	0,0	14 439,6	15 102,9	104,6	-
Інші надходження	5 273,4	5 607,7	6 979,8	7 320,4	104,9	130,5
Доходи від операцій з капіталом	15 319,6	27 420,8	41 651,4	67 403,2	161,8	245,8
<i>питома вага операцій з капіталом в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	1,1	1,5	2,0	3,0	-	-
Кошти від продажу основного капіталу	3 525,3	5 237,2	2 944,8	2 945,2	100,0	56,2
Кошти від продажу землі і нематеріальних активів	11 794,3	22 183,6	38 706,6	64 458,1	166,5	290,6
Цільові фонди	6 959,8	7 196,6	9 504,2	9 727,6	102,4	135,2
<i>питома вага цільового фонду в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	0,5	0,4	0,4	0,4	-	-
Разом доходів	588 139,7	790 210,1	886 137,2	1 017 831,6	114,9	128,8
Трансферти	766 633,4	1 002 843,1	1 233 376,7	1 231 285,4	99,8	122,8
<i>питома вага трансфертів в обсязі доходної частини бюджету, %</i>	56,6	55,9	58,2	54,7	-	-
ВСЬОГО	1 354 773,1	1 793 053,2	2 119 513,9	2 249 117,0	106,1	125,4

Джерело: Вінницька міська рада

Виконання видаткової частини та кредитування бюджету міста Вінниці, тис. грн.

Показник	2013 (виконано)	2014 (виконано)	2015 (план)	2015 (виконано)	% виконання річного плану	Темп росту до відп. періоду, %
Державне управління	61 594,4	63 475,2	78 181,6	78 184,4	100,0	123,2
Освіта	380 305,7	401 503,8	491 513,7	478 613,8	97,4	119,2
Охорона здоров'я	241 911,6	226 963,9	268 910,0	280 046,3	104,1	123,4
Соціальний захист і соціальна допомога	381 803,8	414 596,8	625 399,9	625 159,0	100,0	150,8
Житлово-комунальне господарство	63 418,9	240 433,9	227 541,5	226 681,6	99,6	94,3
Культура і мистецтво	38 279,7	39 826,0	51 004,7	51 793,3	101,5	130,0
Засоби масової інформація	5 598,7	6 844,9	8 570,7	8 570,7	100,0	125,2
Фізична культура і спорт	12 216,7	15 188,1	20 326,4	20 428,0	100,5	134,5
Будівництво	32 973,1	78 514,7	94 976,6	93 945,3	98,9	119,7
Землеустрій	371,7	97,0	103,2	103,2	100,0	106,4
Транспорт	85 590,0	210 470,1	89 990,0	88 171,6	98,0	41,9
Інші послуги, пов'язані з економічною діяльністю	16 752,5	70 338,6	135 453,3	135 452,9	100,0	192,6
Запобігання та ліквідація надзвичайних ситуацій та наслідків стихійного лиха	1 016,3	1 759,9	2 138,3	2 138,3	100,0	121,5
Обслуговування боргу	3 790,9	1 547,3	0,0	0,0	-	0,0
Цільові фонди	9 240,8	10 411,8	14 909,8	10 867,5	72,9	104,4
Видатки, не віднесені до основних груп	7 609,9	14 229,4	22 274,7	22 195,9	99,6	156,0
Разом видатків	1 342 474,6	1 796 201,4	2 131 294,5	2 122 351,7	99,6	118,2
Трансферти іншим бюджетам	3 157,4	4 753,1	33 898,3	33 896,0	100,0	713,1
у т.ч. реверсна дотація (до 01.01.2015 р. - кошти, що передаються до Державного бюджету)	0,0	0,0	24 157,5	24 157,5	100,0	-
Всього видатків	1 345 631,9	1 800 954,4	2 165 192,8	2 156 247,6	99,6	119,7
Надання пільгового довгострокового кредиту громадянам на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	0,0	156,9	159,0	101,4	63,7	64,6
Повернення кредитів, наданих для кредитування громадян на будівництво (реконструкцію) та придбання житла	-52,3	-85,2	-57,7	-82,9	143,7	97,3
Всього видатків	1 345 579,7	1 801 026,2	2 165 294,2	2 156 266,2	99,6	119,7

Джерело: Вінницька міська рада

Виконання видаткової частини бюджету м. Вінниці за економічною класифікацією, тис. грн.

Показник	2013	2014	2015
Поточні видатки	1 236 944,8	1 459 561,2	1 813 920,1
<i>питома вага поточних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	<i>91,9</i>	<i>81,0</i>	<i>84,1</i>
Оплата праці і нарахування на заробітну плату	493 699,4	377 584,2	629 492,0
Оплата праці	364 048,6	278 411,7	464 555,7
Нарахування на оплату праці	129 650,7	99 172,5	164 936,3
Використання товарів і послуг	282 400,7	383 328,0	289 614,0
Предмети, матеріали, обладнання та інвентар	26 565,8	21 784,3	35 729,7
Медикаменти та перев'язувальні матеріали	13 105,8	70,8	24 697,3
Продукти харчування	34 722,1	34 547,0	43 332,7
Оплата послуг (крім комунальних)	67 848,1	51 079,1	70 429,5
Видатки на відрядження	889,9	859,6	1 421,6
Оплата комунальних послуг та енергоносіїв	73 607,8	57 841,8	106 532,5
Дослідження і розробки, окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм	65 661,2	217 145,3	7 470,6
Обслуговування боргових зобов'язань	3 790,9	6 575,4	6 409,2
Обслуговування внутрішніх боргових зобов'язань	3 790,9	6 575,4	6 409,2
Поточні трансферти	79 430,7	274 586,8	251 013,2
Субсидії та поточні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	77 937,6	272 525,4	221 846,7
Поточні трансферти органам державного управління інших рівнів	1 493,1	2 061,5	29 166,6
Соціальне забезпечення	377 114,2	411 797,7	628 852,6
Виплата пенсій і допомоги	240,3	0,0	528,7
інші виплати населенню	376 873,9	411 797,7	628 323,9
інші поточні видатки	508,8	5 689,1	8 539,0
Капітальні видатки	108 687,1	341 393,2	342 327,6
<i>питома вага капітальних видатків в загальній сумі видатків, %</i>	<i>8,1</i>	<i>19,0</i>	<i>15,9</i>
Придбання основного капіталу	86 049,7	267 836,4	211 694,9
Придбання обладнання і предметів довгострокового користування	12 885,5	119 913,7	17 464,2
Капітальне будівництво (придбання)	16 784,5	51 164,8	36 688,8
Капітальний ремонт	35 249,0	59 066,0	100 651,5
Реконструкція та реставрація	21 130,6	37 691,9	56 890,5
Придбання землі та нематеріальних активів	0,0	0,0	0,0
Капітальні трансферти	22 637,5	73 556,8	130 632,7
Капітальні трансферти підприємствам (установам, організаціям)	20 633,0	70 052,9	125 707,3
Капітальні трансферти органам державного управління інших рівнів	1 664,3	2 691,6	4 729,4
Капітальні трансферти населенню	340,2	812,3	196,0
Усього за тимчасовою класифікацією видатків та кредитування місцевих бюджетів	1 345 631,9	1 800 954,4	2 156 247,6

Джерело: Вінницька міська рада